

Samningur
milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar
um samvinnu í baráttu gegn mengun sjávar af völdum olíu eða
annarra skaðlegra efna.

Ríkisstjórnir í Danmörku, Finnlandi, Íslandi, Noregi og Svíþjóð,

sem eru sammála um að mengun hafsins af völdum olíu eða annarra skaðlegra efna getur orðið alvarleg ógnun við hafið eða mikilvæga hagsmuni ríkjanna,

sem eru sannfærðar um að verndun hafsins krefst virkrar samvinnu og gagnkvæmrar aðstoðar ríkjanna,

sem meta þann árangur sem þegar hefur náðst milli ríkjanna í sambandi við ráðstafanir gegn olíumengun hafsins,

sem leitast við að bæta enn frekar samvinnu í því skyni að vernda hafið gegn mengun af völdum olíu og annarra skaðlegra efna,

hafa komið sé saman um eftirfarandi:

1. gr.

Almennar skyldur

Aðilar skuldbinda sig til þess að vinna saman að því að vernda hafið gegn mengun af völdum olíu eða annarra skaðlegra efna sem er alvarleg og yfirvofandi ógnun við mikilvæga hagsmuni eins eða fleiri aðila.

2. gr.

Gildissvið

Þessi samningur tekur til mengunar hafsins af völdum olíu eða annarra skaðlegra efna á innsævi aðila, innan landhelgi og á öðrum hafsvæðum innan marka fiskveiðilögsögu aðilanna, landgrunns og efnahagslögsögu. Þessum mörkum er fylgt við afmörkun hafsvæða aðila samkvæmt þessum samningi ef aðilar hafa ekki gert samkomulag um annað.

3. gr.

Eftirlit

Hver aðili annast virkt eftirlit á eigin hafsvæðum. Aðilar semja sín á milli um sameiginlegt eða samræmt eftirlit.

4. gr.

Rannsóknir

Uppgötvni aðili við eftirlit mengun sjávar af völdum olíu eða annarra skaðlegra efna, sem getur valdið alvarlegri ógnun við hafið, eða fái aðili vitneskju á annan hátt um slíka ógnun á hafsvæði sínu, skal hlutaðeigandi þegar í stað láta rannsaka ástand mála til þess að gera megi nauðsynlegar ráðstafanir.

5. gr.

Tilkynning

1. Aðilli, sem fengið hefur vitneskju um verulega mengun hafsins af völdum olíu eða annarra skaðlegra efna, skal þegar í stað tilkynna aðilum um slíkt og einnig um þær ráðstafanir sem hafa verið gerðar eða fyrirhugaðar eru.
2. Aðili skal þegar í stað tilkynna öðrum aðila um staðfest brot á reglum um varnir gegn mengun hafsins af völdum olíu eða annarra skaðlegra efna hafi brotið átt sér stað hafsvæði hins siðarnefnda.

6. gr.

Sannanir

Aðilar skulu, eftir því sem auðið er, veita hver öðrum aðstoð til þess að tryggja sannanir í dómsmálum vegna mengunar hafsins af völdum olíu eða annarra skaðlegra efna, sem orsakast af meintum brotum á reglum, svo og til að leggja fram kröfur um bætur fyrir kostnað og skaða sem hlýst af slíkri mengun.

7. gr.

Mengunarvarnir

1. Aðilar skulu koma upp viðhlítandi varnarbúnaði gegn mengun sjávar af völdum olíu eða annarra skaðlegra efna.
2. Þegar aðilar eru að koma sér upp mengunarvarnarbúnaði skal einnig höfð hliðsjón af því að unnt sé að veita öðrum aðilum aðstoð.
3. Aðilar skulu gera þær ráðstafanir sem henta til að bregðast við mengun af völdum olíu eða annarra skaðlegra efna á eigin hafsvæðum, einkum ef mengunin getur borist út til hafsvæða annarra aðila.

8.gr.

Aðstoð

1. Aðili, sem þarf aðstoð til að bregðast við mengun af völdum olíu eða annarra skaðlegra efna á hafsvæði sínu, getur farið fram á aðstoð frá öðrum aðilum. Aðili, sem leitað er aðstoðar hjá, skal gera það sem unnt er til þess að veita slíka aðstoð.
2. Þær stofnanir aðila, sem annast varnir gegn mengun sjávar af völdum olíu eða annarra skaðlegra efna, mega leita aðstoðar beint hjá hlutaðeigandi stofnunum annarra aðila. Sú stofnun, sem leitað hefur verið aðstoðar hjá, sker úr um hvort unnt sé að veita umbeðna aðstoð.
3. Stofnanir þess aðila, sem leitar aðstoðar, eru ábyrgar að öllu leyti fyrir stjórn aðgerða á eigin hafsvæði. Starfsmenn aðila, sem veitir aðstoð, eru til reiðu undir eigin stjórn og starfa á svæði aðila, sem leitar aðstoðar, í samræmi við starfsákvæði sem gilda í eigin ríki.

9.gr.

Flutningar yfir landamæri

1. Sá sem leitar aðstoðar skal sjá til þess að farartæki, björgunarbúnað og annan búnað, sem fylgir þegar aðstoð er veitt, megi flytja yfir landamæri án inn- og útflutningsformsatriða og án skatta, tolla eða annarra gjalda. Farartæki, björgunarbúnað og annan búnað má nota án sérstaks leyfis samkvæmt gildandi reglum þess ríkis sem aðstoðar. Þegar hjálparstarfi lýkur skal flytja farartæki, björgunarbúnað og annan búnað aftur úr landi svo fljótt sem auðið er. Sama gildir við björgunaræfingar.
2. Sé aðstoð veitt af starfsmönnum hersins, ríkisskipum, ríkisflugvélum og farartækjum í eigu hersins, sem þurfa sérstakt leyfi til að koma inn í landið, skal sú stofnun, sem leitar aðstoðar, útvega leyfi fyrir þau. Aður en leyfi er veitt er þeim óheimilt að fara yfir landamæri eða landhelgismörk.
3. Aðilar skulu að ósk þess sem leitar aðstoðar eða þess sem veitir aðstoð gera ráðstafanir til þess að auðvelda flutning á réttléga boðuðu starfsliði, farartækjum, björgunarbúnaði og öðrum búnaði um yfirráðasvæði sitt til eða frá yfirráðasvæði þess sem leitar aðstoðar.

10.gr.

Greiðsla kostnaðar

Kostnaður við aðstoð samkvæmt þessum samningi er greiddur samkvæmt því sem hér fer á eftir, svo fremi ekki er samið um annað í einstökum tilvikum.

- a) Aðili, sem veitir aðstoð, á rétt á greiðslu frá þeim, sem leitar aðstoðar, fyrir kostnað af ráðstöfunum sínum að því leyti sem kostnað má rekja til veittrar aðstoðar,
- b) aðili, sem leitar aðstoðar, getur hvenær sem er afturkallað beiðni sína um aðstoð. Aðili, sem veitir aðstoð, á í því tilviki rétt á greiðslu fyrir þann kostnað sem hann hefur orðið fyrir.
- c) aðili, sem veitir aðstoð, skal ætíð vera reiðubúinn að veita þeim aðila, sem leitar aðstoðar, upplýsingar um áætlaðan kostnað við aðstoðina.
- d) Við útreikning á kostnaði skal leggja til grundvallar meginreglu um kostnaðarverð.
- e) Þessi ákvæði skerða ekki rétt aðila til þess að krefjast endurgreiðslu kostnaðar af þriðja aðila eftir öðrum ákvæðum og reglum sem gilda samkvæmt lögum hvers aðila eða þjóðarétti.

11.gr.

Skaðabætur

1. Aðili, sem leitar aðstoðar, ber ábyrgð á tjóni sem orsakast af aðstoð sem látin er í té samkvæmt þessum samningi. Aðila, sem leitar aðstoðar, er skylt að koma fyrir dómstóla aða semja um sættir í skaðabótamálum sem þriðji aðili gerir á hendur aðila, sem veitir aðstoð, eða starfsliði hans. Aðili, sem leitar aðstoðar, ber ábyrgð á öllum dómskostnaði og öðrum kostnaði sem ris af slíkum kröfum.
2. Aðili, sem leitar aðstoðar, skal bæta aðila, sem veitir aðstoð, manntjón aða slys á mönnum sem starfa fyrir síðarnefndan aðila, svo og bæta missi eða tjón á búnaði eða eignum sem verður vegna aðstoðarinnar.

3. Aðili, sem veitir aðstoð, ber þó ábyrgð á tjóni sem verður á eigin landssvæði.
4. Aðili, sem leitar aðstoðar, á rétt á að höfða mál til endurkröfu á bótum, sem hann hefur greitt samkvæmt þessari grein, gegn þeim úr hjálparliði sem hefur valdið tjóni af ásetningi eða af vítaverðu gáleysi.

12. gr.

Almenn skipti á upplýsingum

Aðilar skulu veita hver öðrum upplýsingar um:

- a. skipulag sitt og viðbúnað og einnig um þær stofnanir sem annast skulu vanir gegn og eftirlit með mengun sjávar af völdum olíu eða annarra skaðlegra efna;
- b. reynslu sína af ráðum og aðferðum við varnir gegn mengun sjávar og árangur af eftirliti; og
- c. tæknirannsóknir og þróun.

13. gr.

Framkvæmd samningsins

1. Aðilar skulu stuðla að þróun samvinnu á þessu sviði með því að gera áætlanir og móta stefnu ásamt því að hafa æfingar.
2. Til þess að framfylgja þessum samningi í reynd er gert ráð fyrir að hlutaðeigandi stofnanir aðila standi í beinu sambandi sín á milli. Þetta getur einnig orðið milli einstakra svæða og staðbundið samkvæmt áætlunum og stefnumótun aðila.
3. Þegar slíkt þykir henta skal halda fundi vegna samningsins.

14. gr.

Breyting á samningnum

1. Tillaga aðila um breytingu á þessum samningi skal rædd á fundi aðila. Ef tillagan er samþykkt samhljóða skal danska utanríkisráðuneytið tilkynna aðilum breytinguna.
2. Slík breyting öðlast gildi 30 dögum eftir þann dag er allir aðilar hafa tilkynnt danska utanríkisráðuneytinu að þeir hafi samþykkt hana.

Danska utanríkisráðuneytið tilkynnir öðrum aðilum um viðtöku þessara tilkynninga og um það hvenær breyting gengur í gildi.

15. gr.

Gildistaka

Samningurinn öðlast gildi 30 dögum eftir þann dag er allir aðilar hafa tilkynnt danska utanríkisráðuneytinu skriflega að þeir hafi samþykkt hann.

Danska utanríkisráðuneytið tilkynnir öðrum aðilum um móttöku þessara tilkynninga og um það hvenær samningurinn gengur í gildi.

Að því er varðar Færeyjar of Grænland öðlast samningurinn þó fyrst gildi 30 dögum eftir að danska utanríkisráðuneytið hefur tilkynnt öðrum aðilum að skilyrðin þar um hafi verið uppfyllt.

16. gr.

Niðurfelling samningsins frá 1971

Við gildistöku þessa samnings fellur úr gildi samningur milli Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar frá 16. september 1971 um samvinnu um ráðstafanir gegn mengun sjávar af völdun olíu.

17. gr.

Uppsögn

Aðili getur sagt samningnum upp með skriflegri tilkynningu þess efnis til danska utanríkisráðuneytisins sem tilkynnir þá öðrum aðilum um móttöku slíkrar tilkynningar og um efni hennar.

Uppsögn tekur aðeins til þess aðila, sem að uppsöginni stendur, og tekur gildi sex mánuðum eftir að danska utanríkisráðuneytinu berst tilkynning um uppsögnina.

18. gr.

Varsla samningsins

Frumriti samnings þessa skal komið til vörslu hjá danska utanríkisráðuneytinu sem skal senda staðfest afrit af því til hinna aðilanna.

Þessu til staðfestu hafa fulltrúar, sem til þess höfðu fullt umboð, undirritað samning þennan.

Gjört í Kaupmannahöfn 29. mars 1993 í einu eintaki á dönsku, finnsku, íslensku, norsku og sænsku of skulu allir textar jafngildir.